

50 anys de ràdio girona

La història d'un país, terres, comarques, o ciutat la fan un cúmul d'esforços humans que produeixen unes realitats més valuoses segons el grau d'utilitat —material o moral—, que aportin per al progrés i la convivència, amb la consecució de virtuts i millores socials adients.

Cada apartat o detall d'allò que configura història, té així mateix la seva pròpia crònica, conjunt d'aportacions humanes i tècniques dins el glatir diari de les preocupacions i treballs que hi porten.

Els darrers 50 anys, la nostra història, en el seu doble vessant de creativa i difusora, ha tingut a «Ràdio Girona» un suport molt valuós, ja que ho ha fet a tots els nivells i mitjançant tota mena de manifestacions popularitzades per tal que arribessin a tots els llocs, que vol dir a tothom.

Entrar dins les cases i fer afables els moments d'escoltar la música, o aportant les noves, notícies, resultats o avisos, fou un dels propòsits —acomplerts— de «Ràdio Girona», inaugurada a la nostra ciutat el dia 10 de desembre de 1933, en què es varen instal·lar els estudis a «l'Ateneu de Girona», al carrer Carreras Peralta n.º 6, per passar més endavant al número 8 del carrer de la Força i, fa uns pocs anys, a la plaça Pompeu Fabra, on segueixen avui.

No ens proposem de fer la història de la ràdio a Catalunya, que ja ha estat escrita i analitzada, ni tan sols la de casa nostra, sinó assenyalar unes vivències d'aquesta «Ràdio Girona».

Són molts els aspectes que es poden estudiar, però més que quantitats, tècniques, noms i dades, ens interessin unes pinzellades, el conjunt de les quals podrà donar-nos aquesta pintura, més o menys aconseguida, atractiva o ben feta, però realitzada amb voluntat i il·lusió.

Com un ser o enze viu, la ràdio ha seguit les vicissituds dels temps que comporten l'evolució pròpia o necessària, per mantenir-se a un primer pla, superant els incondicionals, previstos unes vegades, fortuïts o inesperats d'altres, que en tot, i més tractant-se d'un medi on la tècnica hi juga un important paper, s'hi troben condicionats.

Si, uns anys abans, l'arribada de la ràdio feu témer o pensar a alguns que això podria ser en detriment de la premsa escrita, ja que les ones oferien les notícies més directament, també després, l'aparició de la televisió, creà un cert recel, per a la ràdio ara, ja que a més del so, la paraula i la música, oferia la imatge.

Per il·luitar, es buscà agilitzar més encara la ràdio, estar present a tot arreu, ser els primers a veure-ho i comentar-ho des del lloc o persona que provocava l'acció i així tornava a guanyar la batalla, emparada amb el fet inqüestionable d'entrar a tots els llocs de la casa, permetre ser escoltada sense deixar de fer la feina, i oferint

per
GIL BONACIA

noves possibilitats, nous atractius per mitjà de la música i les notícies. Era, és, una comunicació directa, personal, amistosa inclús, entre aquell que és testimoni del fet i del radioient que l'escolta.

Noves programacions, per tal de superar primer el temor de la televisió i després per mantenir-se, i a ser possible sobremuntar les altres emissores —la competència—, totes elles triscant per tal d'intentar ser les capdavanteres, i per altra banda, el motiu que se n'obriessin i inauguressin més cada vegada, fins sobrepassar el límit de les impensables com ha succeït darrerament.

Però, comptant amb les bàsiques o tradicionals, potser diríem les comercials, agrupant-se amb connexions, la batalla ha estat guanyada, o bé cada medi de comunicació ha anat a un camp propi de desenvolupament, portat unes voltes per les circumstàncies i, d'altres, per les exterioritzacions, i emprant cada vegada, les tècniques més sofisticades, el personal més especialitzat, i la lluita contra el temps per tal de ser els primers a donar la més àmplia i fidedigna informació, mentre la programació musical cerca l'amenitat i varietat que poden arribar a uns moments mitjançant la música o creacions més modernes, com en d'altres a través dels clàssics, populars o melodies de temps passats.

Aquesta petita, però important història de la ràdio com aportació a la història de Girona, té una especial incidència en els primers anys, no per ser diferents com sempre és pretén, sinó per unes realitats de l'ambient i el contorn, amb unes dificultats ben definides que, com tantes vegades, a la vegada representaven els seus millors al·licients i consecucions. Faltaven moltes coses, però per altra banda, en ser única i els medis de difusió ser més limitats, centraven en ella molta més atenció, responsabilitat, quasi ens

Paquita Boris fou present a la inauguració de fa 50 anys i a la commemoració d'ara. Tot un rècord.

atreviríem a dir tota. Per aquest motiu, i pel fet de potser ser el més desconegut, tant per la major distància en el temps, com per haver estat menys propagada, és on volem posar-hi especial compte.

La ràdio era ja un tot dins el món social i la intervenció directa, perquè no fou fins cap a l'any 1950 que aparegué la cinta magnetofònica, que permetia el pre-gravat. Fins aquells moments, des dels anuncis fins al teatre, tot anava directament. Uns anuncis, entre els quals recordem el d'uns populars magatzems de robes, per emetre el qual, cada dia, a un quart de tres arribava a l'emissora el senyor Pinedo, entrava a l'estudi, destapava el piano i d'acord ja amb el locutor de torn, iniciava uns arpegis i tot seguit amb una música adequada, cantava les excel·lències dels articles de la ja assenyalada botiga. La presència dels dos locutors, era necessària en tot moment, i d'una faisó especial a les hores puntes en què s'emetia la publicitat.

L'emissora «era» part directa de tots els ciutadans. Quan hi havia perill d'aiguat, o aiguat real, les ones anaven transmetent totes les incidències i els avisos corresponents. Però també les coses agradables o positives. Festes, reunions, etc.

TEATRE

Tota la dècada dels 40 fins ben entrada la dels 50, el teatre a les nostres comarques hi arribava mitjançant les ones de «Ràdio Girona» a través de les retransmissions des de l'estudi, i també directament, físicament, perquè sovint la representació es feia en escenaris de diverses poblacions a les quals es desplaçava el quadre teatral. La importància, potser, no és allò que es feia, vist des d'avui, sinó allò que es feia d'acord amb aquell moment. D'acord amb les possibilitats i l'entorn d'una època, d'un clima, d'un comportament, ajustat al procés històric de totes les coses.

Per això, potser per la seva popularitat, caldria assenyalar en lloc preferent el teatre, setmanalment a l'estudi, i sortint sovint cap als escenaris, aquí ja amb el vestuari, decorats i tot allò que comporta la faràndula.

Dirigiren el quadre de «Teatre de Ràdio Girona», si no ens falla la memòria, i ja a l'any 1940, en Joan Viñas, qui a la vegada era el locutor. Per fer teatre entrà l'Enric Casademont, qui va ocupar el lloc d'en Viñas quan aquest se'n va anar cap a «Radio Nacional» i abans que ell mateix marxés a «Ràdio Barcelona». La presència, com a director del quadre, del senyor Josep M.ª Serrano fou fructífera, com així mateix la del senyor Ignasi Avilés. Per la seva part, el

DOMINGO
1
FEBRERO
1953

TEATRO MUNICIPAL

TARDE, a las 6

Radio España de Gerona

Presenta su CUADRO ESCENICO con la obra de
D. JOAQUIN CALVO SOTELO:

"CRIMINAL DE GUERRA"

PREMIO NACIONAL DE TEATRO 1951

REPARTO POR ORDEN DE APARICION EN ESCENA

ILSE HOFMANN	Sra. Anita Donato
ERNEST PALHEN	D. Antonio Juliol
AGATA HOFMANN	Sra. Carmen Delgado
ELISABETH HOFMANN	" Ana Codolar
MARGARET	" Carmen Madrenys
FREDERIK KENNERLEIN	D. José Muñoz
ELEN SCHOTZ	Sra. Asunción Bonet
SRA. KLEIN	" Montserrat Xiclà
WILLIAMS KENNERLEIN	D. José M. ^a Capella
ALICIA ALMOND	Sra. Antonieta Escold
PADRE O'CONNOR	D. José Brugué
CAPTAN MARLIN	" Juan Casany
COMANDANTE TRUCHEL	" Alvaro Capella

DIRECCION ARTISTICA: **IGNACIO AVILES**

La obra será presentada con toda propiedad. Decorados y vestuario ex-profeso.
Colaboraciones: «Almacenes ESCATLLAR» y Muebles, JUANDO.

PRECIOS	
NO SOCIOS:	SOCIOS:
Palco 1. ^o Piso 100 ptas.	56 ptas.
Palco Plaza 80 .	40 .
Palco 2. ^o Piso 60 .	30 .
Buleva Platero 12 .	8 .
Buleva 2. ^o Piso 9 .	4 .
Numeroado 3. ^o Piso 5 .	3 .
General 4 .	

NOTA. — Cada entrada podrá retirarse a localidades con la bonificación correspondiente, previa presentación del recibo del mes de Enero.

Despacho de Localidades: **Librería CARBÓ**

El quadre escènic de Ràdio Girona animà moltes tardes de diumenge dels anys 40 i 50.

senyor Miquel Vidal va dirigir el quadre de sarsuela, —que també va haver-n'hi. Cantava ell i el seu fill, que després, per raons de la seva feina, van marxar cap a Madrid, i als primers temps de la Televisió, interpretaren bona part de les sarsueles que es feien per aquest medi, mentre el fill va seguir; recordem entre altres la seva intervenció amb el paper de capellà de la sèrie «...Historias de un pueblo», i va protagonitzar, entre altres, la sèrie dedicada a la vida de Manuel de Falla. Recordem que en aquestes sarsueles de «Ràdio Girona», intervingueren, entre altres, l'Anita Busquets, que era la solista de «l'Orfeó Cants de Pàtria», la Montserrat Fabra, que arribà a cantar òpera, la Fina Adroher, la M.ª Jesús Mella, en Josep Ministral, els germans Muñoz i aquí podríem ben dir allò d'altres intèrprets i «cor general». Les més populars, «La Dolorosa», «Molinos de Viento», etc. foren emeses i representades.

Però era el teatre el que s'emportava la preferència. La presència de director i intèrprets era constant, cap al tard de cada dia a l'estudi. Per assajar unes vegades i el dia de la representació.

Com va dir algú, «no cobraven res però es divertien molt» en els assaigs plens d'anècdotes, buscades o presentades espontàniament. Perquè, a més, no s'entretien amb comedietes, sinó amb autèntics drames, on la declamació —molts eren en vers—, feia necessari una preparació adient. Recordem «La vida es sueño», «El zapatero y el rey», «El alcalde de Zalamea», «La Casa de la Troya», «El gran teatro del mundo», «En Flandes se ha puesto el sol», «Los intereses creados», «Cisneros», «La dama boba», «El vergonzoso en palacio», «Yo no he venido a traer la paz»..., entre les clàssiques, i «Criminal de guerra», «La Mordaza» i d'altres entre les modernes, a més del «Don Juan Tenorio», que s'anava repetint algunes vegades. També tot el quadre col·laborà en obres circumstancials muntades per a determinats moments com en «La Passió», «Els pastorets», i amb un poema dramàtic escrit pel poeta gironí Valerià Simon, que centrava l'acció a la Girona dels darrers dies de l'any 1809, i que es titulava «La senda del deber».

La dicció era important i els intèrprets ben escollits entre els molts que es presentaven. Entre ells, recordem els papers interpretats per l'Enric Casademont, els germans Pepe i Salvador Muñoz, els dos altres germans Josep M.^a i Àlvar Capella, Josep Ministral, Josep Brugué, l'Antoni Juliol, Jaume Teixidor, Nitú Comas, José L. Gutiérrez, Salvador París, Jordi Soler, Joaquim Boada, Josep Matabosch, Joan Casany, Josep Casals, i d'altres. I d'entre elles, les veus dolces i ben modulades, la Carme Díez, Carme Delgado —qui també era locutora—, Montserrat Gorgoll, Nuri Torrent, Assumpció Bonet, Anna Donato, Anna Codolar, Carme Madrenys, Montserrat Xiclà, Rosa Hors, M.ª Teresa Capella, Soledat Gisbert, M.ª Rosa Riera, entre altres.

D'altres esporàdicament, entre els quals caldria assenyalar alguns nois que, fent el servei militar a Girona, s'incorporaven al quadre ja que aquesta era la seva afició, com l'Esteve Polls, qui després va assolir triomfar en el teatre professional.

ELS PRIMERS

Potser hauríem hagut de començar pels primers. És a dir, aquells que es feren responsables de l'emissora aquell 10 de desembre d'ara fa cinquanta anys. Com a director hi havia el senyor Alexandre Figa, que ho fou fins a l'any 1936. I com a locutors, en Jacint Carreras i la Francina Boris, sortosament no sols encara entre nosaltres, sinó inclús a la ràdio, la veu de la qual segueix aportant-nos la seva dolcesa i una munió de notícies relacionades amb les nostres terres. Una veterana, que té un historial

ràdio girona

Preparant l'emissió: Banda, director, Casademont, locutor, i Gil, guionista.

difícil d'igualar, com algú ho recordava, sols de paraula, amb motiu dels 50 anys de la nostra ràdio.

Del 1936 al 1939 en fou director el senyor Baltasar Llorens. De l'any 1940 fins al 1959, dirigí l'emissora Emili Banda, que li donà un fort impuls, amb participació directa en tot moment, i si calia agafava el micròfon per fer les retransmissions de futbol, llavors que el Girona jugava a Segona, i fou el primer que retransmeté partits d'hoquei sobre patins. El succeí durant uns quatre anys el senyor Ramon Amposta, qui va deixar l'emissora el 1963, en què se'n féu càrrec l'actual director senyor Josep Vilà.

Quant als locutors, a més dels que feren la inauguració, hem d'assenyalar Joan Viñas i Bona, Enric Casademont, M.ª Lluïsa Figa, Amàlia Rexach, Salvador Saurí, Carme Delgado, Jaume Teixidor, Joan Ribas, Anna Donato, M.ª Àngels Roig, Enric Frigola, M.ª Jesús Medina, M.ª Dolors Puy, M.ª Teresa Bentué, Salvador Carral, Josep M.ª Amargant, entre els qui han portat més anys, i ara Carreras, Xavier, Paco i molts col·laboradors.

La ràdio, a part dels locutors, té a més un equip de gent anònima però eficient, i així, a més de nosaltres mateixos, recordariem en Joaquim Moret, qui portava la comptabilitat o la publicitat, l'Esteve Aubó encarregat de la feixuga tasca d'escollir la música dels programes, i que ara fan el tècnics, primer en Martínez i després els germans Francesc i Jaume Pol i ara Camarasa i Jordi Grau.

CAPTACIÓ, FILTRE I DISTRIBUCIÓ

Aquesta podria ser una definició de la ràdio de llavors i creiem que encara d'ara. Captació, és a dir, centrar un tot, aglutinar, captar, descolorar per passar-ho per un colador-clarificador, un filtre, per finalment distribuir-ho, expedir-ho, trametre tot aquest procés del fet o la notícia. A la tècnica, s'hi posa un coneixement de les realitats de l'entorn, i una estima professional alimentada per sentiments senzillament

Celebrant el patró de la ràdio al pati de l'emissora del carrer de la Força. Asseguts hi veiem en Vila-Cassañas, crític de cinema, i Matabosch, que llavors feia els programes infantils. També hi identifiquem Aubó, Ignacio, Ms. Mariver, Sauri i Francesc Pol.

Escenificació al teatre de "Los intereses creados".

ràdio girona

humans. Això fa que allò que surt per les antenes porti un caliu en el sentit de comunicació, talment com una conversa entre amics.

La temàtica és total. No hi ha cap secció que pugui dir que és prioritària, perquè cada una d'elles té els seus adeptes, els «fans», com es diu. Clar que per sobre de tot, tenen una preferència aquelles que poden afectar la societat, les notícies del col·lectiu que poden ser avisos de perills —aiguats, focs, ventades...— dels quals se n'han tramès molts. Anunciar actes, demanar ajudes per a institucions, col·laborar amb totes les manifestacions populars, serveis d'auxili...

Dintre el món del teatre que ja hem esmentat, caldria afegir-hi els que llavors eren populars, i permanents «Concursos d'Art», de cara al públic, i que portaven als concursants per diferents escenaris, ja que es varen fer programes a l'antic «Centre de l'Amistat», al Teatre Albèniz, a d'altres de les comarques si bé l'habitual era el Teatre Municipal. Era qüestió de buscar cares noves, o veus noves, per al món de l'espectacle, des d'aquell que interpretava flamenc fins a la música clàssica, passant per les cançons regionals, sarsuela, les modernes o les sud-americanes llavors també molt de moda.

A part es feien festivals de ràdio amb intèrprets professionals, també de les diverses especialitats. O bé, les finals dels Concursos es feia un festival mixt, és a dir també amb professionals, com per reforçar l'espectacle. D'aquest Concurs en sortiren molts que després anaren a nodrir, com a vocalistes, diferents orquestres de renom.

El pintor Torrent Buch, mentre exposava a Girona, va interpretar sarsueles davant els crítics... d'art.

Uns festivals que, sense que s'anunciés, ara podríem dir que eren autèntiques «gales», per la gent que hi actuava i la que hi acudia, ja que es tractava de vertaders esdeveniments, no sols hi acudia el jovent, sinó totes les persones amb ganes de gaudir d'uns bons moments. De vegades, els pressupostos no donaven per a més, també és veritat, i així, una vegada, esgotat o exhaurit quasi el pressupost en altres artistes coneguts, quan calgué contractar algú per a la música clàssica, desplaçats a Barcelona i a la mateixa emissora se'ns va recomanar que podria actuar una noia que acabava de guanyar un concurs de cant allí. Ens cobraria sols 300 pessetes, que en aquell temps ja era important, i el «Garatge Andreu», es va fer càrrec de pagar les despeses d'aquesta cantant de música clàssica, que actuà i per a la majoria passà desapercebuda, ja que ells anaven per veure o sentir els seus cantants i els coneguts quasi ningú no va fer cas d'aquella noia, joveneta i molt primeta. Al cap d'uns 8 anys, si mal no recordem, va tornar en solitari al Teatre Municipal a donar un concert pel qual va percebre 80.000 pessetes, que llavors ja era una xifra molt important. Però clar, molts especialistes la consideraven com la primer «lieder» del món. I es va presentar i va assolir un gran èxit de públic i artístic, amb el mateix nom que vuit anys enrera: senzillament, Victòria de los Angeles.

ELS ESPORTS

A més del noticiari diari d'esports, es feien retransmissions gairebé cada díumenge. Quan el Girona jugava fora, segur; tant quan ho feia a Tercera Divisió, amb desplaçaments per terres catalanes, com quan ja jugava a Segona i s'anava no sols arreu de l'Estat sinó fins i tot a Melilla. Tenien molts oients aquestes retransmissions, motiu pel qual la publicitat permetia aquestes despeses.

Es cobrien bé les gestions, malgrat que mai no poguessis saber com s'acabaria l'aventura, puix llavors als camps a penes si hi havia vigilància. El lloc de retransmetre solia quedar a baix arran, o sigui on s'asseien els entrenadors, i als ju jugadors, de tant en tant se'ls acudia de guanyar a fora i llavors el públic sempre trobava un motiu antireglamentari, i aquells que quedaven més prop, i més visibles eren els que feien la retransmissió.

Quan encara l'hoquei sobre patins es jugava amb disc, «Ràdio Girona», amb el Director Banda fent de locutor, ja retransmetia partits d'aquest esport. Una vegada en Banda, en el darrer partit que es va jugar a Reus, que era una final del Campionat de Catalunya que disputava el

«Girona, H. C.», va resultar ferit greu... però no per alguna agressió, sinó perquè s'enfonsà el teulat del petit bar sobre el qual s'havien instal·lat els micròfons. La segona part va haver-la de fer un quasi improvisat locutor, que per l'ensurt de veure l'altre sagnant i ferit, li varen donar i es va beure mig vas gran d'aigua, però de conyac. Des d'aquell dia, jo no he begut mai més.

Cal assenyalar que qui també va fer les retransmissions de hoquei sobre patins dels campionats del món, va ser en Joan Viñas i Bona, que havia començat a Girona precisament de la mà d'en Banda. Amb hoquei sobre patins el «Girona, H.C.» estava de moda i els locutors, també.

La vinculació amb l'esport, de fet amb totes les manifestacions, era total; per això s'organitzaven o es participava amb arribades que es feien a equips o esportistes —quan el Girona va pujar a Segona, quan l'hoquei varen quedar Campions de Catalunya, etc.—, a les festes i carreres de bicicletes inclús la Volta a Catalunya i la «Volta als Pirineus», lluita lliure, natació, Travessia al llac de Banyoles, dins la natació-espectacle, o més espectacle, uns festivals que es feien a la Piscina de Girona, amb ballets aquàtics femenins, especialment francesos, que prolifera-

Els micros de Ràdio Girona en una festa del Pedal del G. E. i E. G.

ren amb motiu de l'estrena d'una pel·lícula, «Escuela de Sirenas», protagonitzada per l'Esther Williams, la qual havia estat campiona olímpica de natació i que feia, al front d'un destacat conjunt, aquestes danses.

DE TOT UN XIC O UN MOLT

Sense deixar res, des del disc dedicat, una mena de declaracions d'amor per a tímids o de concertar una trobada, per donar cabuda a les crítiques d'art, de cinema, de teatre, organitzar revetlles amb premis, posar un estand a la fira agrícola que es feu els anys 42 al pati i dependències de la llar infantil —on ara hi ha la Casa de Cultura i el pati de la qual arribava fins al carrer Nou per un costat i a l'Avinguda de Jaume I per l'altre—, programes infantils, retransmissions d'aplecs de la Sardana, lliçons de cuina per antena i directes a càrrec del senyor Vila qui havia estat cuiner del rei Alfons XIII, i que el que preparava a la «classe» després ens ho menjàvem els informadors de premsa i ràdio, col·laboracions literàries i especialment musicals, participació a les festes nadalenques i també a les dels Sants Innocents amb mobilització d'autèntiques *gentades*, *entrevius davant els micròfons* d'artistes que venien, passaven o actuaven, entre elles un recital de poemes d'en Mario Cabré, dedicat a l'Ava Gardner, que estava allà escoltant-los, quan estaven filmant a Girona i Tossa de Mar «Pandora o el holandés errante» i el nostre artista-torero-poeta, va protagonitzar un idilli molt sonat amb la que llavors era considerada l'artista i la dona més guapa del món.

Les col·laboracions, amb continuïtat, dels Mestres Francisc Civil, Salvador Dabau, Rogelio Sánchez, Josep M.ª Sabench, Josep M.ª Dalmau i molts d'altres, entre els que recordem en Palos, qui feia el servei militar a l'edifici de davant l'Emissora, on hi havia la Caixa de Reclutes, i que anava cada dia a la ràdio a assajar o a fer concerts, qui destacà amb la música moderna, *creant una orquestra que donà diferents vegades la volta al món*, i que tenia composicions pròpies que varen ser gravades en discs.

I UN FINAL OBLIGAT

Perquè tots els finals són obligats. O et fan acabar o acabes. Dins el món periodístic hi ha allò que queda tan bé, que és la manca d'espai, i que en algun cas fins i tot pot ser veritat. Com ho és que el temps i les circumstàncies canvien les coses, i llavors es produeixen anacronismes o incongruències en tot. I així, a la ràdio, a mida

Enric Frigola i M.ª Dolores Puy, dos noms representatius de la ràdio jove dels anys 60. Al fons, el mestre Josep M.ª Sabench.

que per una banda s'ha facilitat o ampliat la tasca, amb allò de «connectem», la ràdio s'ha desconnectat de la gent més apropada o vinculada a la pròpia història de la ràdio, amb aquest intent de trencar com si només aquest fet representés ja la independència o l'avenç.

Hi ha uns paranys que cal evitar. Es bo que l'home es valgui de la tècnica per aconseguir avenços sense renunciar, però, a allò bàsic, que és mantenir en lloc preferent el propi ser humà.

Per això cal eludir el fet que la tècnica absorbeixi tots els aspectes, fins i tot els sentiments, i passem llavors a ser-ne esclaus, ofegant fins i tot l'entorn humanitari. El perill de la ciència-ficció, que el robot arribi a dominar a l'home, que el va concebir.

Aspectes que no havíem constatat, plenament fins ara, potser quan la ràdio ens ha cridat l'atenció amb motiu del cinquantenari. És possible que aquest distanciament tècnica-home, sigui una constant en molts aspectes. En aquest, fins i tot resulten anacrònics, sorprenents, tres fets amb pocs dies. El que un homenatge al locutor Joan Viñas Bona, impulsor de la segona

etapa de «Ràdio Girona» i amb una tasca reconeguda arreu de l'Estat i inclús de l'estranger, fos organitzat per una altra emissora gironina amb la qual a penes hi tingué vinculació, però que sapigueren aprofitar l'oportunitat. També que els mateixos dies tinguessin lloc a Girona unes «Jornades de l'Art a Catalunya a debat» amb gent vinguda de tot arreu i presentant i discutint diferents ponències, i que no fos l'emissora degana, la que hi tingués un lloc a les discussions, i tercer, que es produïa un fet difícil per no dir impossible que es pugui donar, i que qualsevol empresa hagués aprofitat. El que celebrant un cinquantenari, hi hagués en actiu encara, una de les persones que estigueren ja treballant a la inauguració, i que el fet no es tingués en compte per a un homenatge la mateixa persona que era fer-se'l a la pròpia emissora. La locutora Francina Boris ha viscut els cinquanta anys de l'emissora.

Clar que tot procés evolutiu, per a conquerir uns afanys, requereix unes renúncies, —voluntàries o forçades—, i la ràdio no ha pogut eludir-les, i per la tècnica i les preses, sovint sacrifica

el factor humà. Creiem que el preu és excessiu com el que també han pagat així mateix, una colla d'aquells peoners que volien participar-hi, ja sigui fent teatre o rememorant vells festivals. La connexió entre aquells i els d'ara ha estat trencada.

«La ràdio a la ràdio» s'ha convertit, en part, en «La ràdio per la tècnica», amb connexions, dirigides a distància, i arribar primer. La qual cosa no sempre s'aconsegueix, allò que ens fa pensar si valia la pena de prescindir d'alguns aspectes als quals ara es renuncia.

Amb tot, la ràdio té ja cinquanta anys. I aquests no es compleixen, si la seva trajectòria no és escaient. L'adaptació a moments o circumstàncies, tenen uns preus. I la ràdio, aquesta ràdio, ja amb la plenitud dels seus cinquanta anys, seguirà aportant als gironins, uns serveis en les seves hores de lleure, unes notícies o uns avisos, que demostraren la vigència d'una vida, d'una continuïtat, d'un dels medis de comunicació més eficaços i complets que hi ha. Per això el: «Per molts anys Ràdio Girona», surt joïós del micròfon del cor de tots els gironins...